

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журнал

№ 4
спецвипуск
грудень 2025

*VI Всеукраїнська науково-практична конференція докторантів,
молодих учених та студентів «Розвиток європейського простору очима молоді:
економічні, соціальні та правові аспекти»*

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця**

№ 4
спецвипуск
грудень 2025

Журнал

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція докторантів,
молодих учених та студентів «Розвиток європейського простору очима молоді:
економічні, соціальні та правові аспекти»**

Виходить щоквартально

**Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.**

**Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 10 від 23.12.2025 р.**

**Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).**

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, **Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця**

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

Літвінчук О. А. Особливості етичної поведінки публічних службовців при використанні службового становища, ресурсів та інформації	227
Лобач В. О. Мовні риси Слобожанщини: аналіз діалектної лексики Харківського регіону	230
Лук'янова Є. Р. Аналіз плагінів WordPress для створення чат-ботів.....	232
Лук'янчук А. В. Шляхи підвищення зайнятості молоді в Україні	234
Максименко Д. М. Сучасні тенденції розвитку логістики в умовах цифрової економіки.....	237
Малишко Є. О., Краснов В. А. Застосування методу таксономічного аналізу для діагностики фінансової стійкості підприємства.....	239
Малишко Є. О., Панахли Фаїз Аловсаг огли. Оцінка ефективності управління фінансовими результатами банку методами багатовимірного статистичного аналізу.....	242
Маммедов А. М. Європейські практики сталого розвитку та їх адаптація в Україні: погляд молоді на екологічні та культурні трансформації	244
Мандрікова М. О., Москаленко Г. М. Методи ідентифікації та прогнозування ризиків у івент-проектах	247
Марков О. О. Конкурентоспроможність бізнесу на міжнародних ринках в VUCA-світі.....	250
Матухно Д. К. Визначення основних напрямів підвищення фінансової стійкості банку	252
Махоніна А. П. Персоналізація контенту як драйвер споживчої поведінки на маркетплейсах.....	255
Медвідь М. Г. Матричне числення як основа математичного моделювання в управлінні економічними процесами	257
Медвідь М. Г. Корупція та бюрократія як чинники гальмування сталого розвитку	260
Mieshchanin A. The role of management in cybersecurity business	262
Михайлишин А. В. Кібербезпека в готельно-ресторанному бізнесі: сучасні виклики та ефективні практики захисту	265
Мінухін С. В., Шапошник М. В. Оптимізація мультитейбл-розпізнавання інгредієнтів їжі для детекції алергенів: стратегія максимізації повноти.....	268
Міхеєва В. С. Стратегічна програма у системі витратного контролінгу.....	271
Москаленко І. Г. Ведення соціальних мереж як ключовий інструмент управління іміджем закладу загальної середньої освіти	274
Мошинська Є. С. Роль емоцій та емпатії у сучасних маркетингових комунікаціях	276
Мякеньков В. М. Удосконалення міжнародної економічної діяльності підприємства в умовах воєнного стану.....	280
Нагточій Я. А. Особливості організації та проведення соціальних івентів у воєнний час: стратегічні підходи та практичний досвід в Україні.....	283

цільового рівня повноти понад 90%, що забезпечує високу надійність детекції прихованих інгредієнтів та мінімізує ризики для здоров'я користувачів. Таким чином, запропонований підхід дозволяє реалізувати ефективний механізм превентивного скринінгу, що забезпечує виконання жорстких вимог до надійності виявлення загроз.

Література: **1.** Radford A., et al. Learning Transferable Visual Models From Natural Language Supervision. *International Conference on Machine Learning*. PMLR, 2021. P. 8748–8763. **2.** Min W., et al. A Survey on Food Computing. *ACM Computing Surveys (CSUR)*. 2019. Vol. 52. No. 5. P. 1–36. **3.** Salvador A., et al. Learning Cross-modal Embeddings for Cooking Recipes and Food Images. *Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*. 2017. P. 3068–3076. **4.** Bossard L., Guillaumin M., Van Gool L. Food-101 – Mining Discriminative Components with Random Forests. *European Conference on Computer Vision*. Cham : Springer, 2014. P. 446–461. **5.** Salvador A., et al. Inverse Cooking: Recipe Generation from Food Images. *Proceedings of the IEEE/CVF Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*. 2019. P. 10445–10454. **6.** Powers D. M. Evaluation: from precision, recall and F-measure to ROC, informedness, markedness and correlation. *Journal of Machine Learning Technologies*. 2011. Vol. 2. No. 1. P. 37–63. **7.** Huang G., Liu Z., Van Der Maaten L., Weinberger K. Q. Densely Connected Convolutional Networks. *Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*. 2017. P. 2261–2269. **8.** Deng J., et al. ImageNet: A Large-Scale Hierarchical Image Database. *Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*. 2009. P. 248–255. **9.** Song H., et al. Learning from Noisy Labels with Deep Neural Networks: A Survey. *IEEE Transactions on Neural Networks and Learning Systems*. 2023. Vol. 34. No. 11. P. 8135–8153. **10.** Thai-Nghe N., Gantner Z., Schmidt-Thieme L. Cost-sensitive learning methods for imbalanced data. *The 2010 International Joint Conference on Neural Networks (IJCNN)*. Barcelona : IEEE, 2010. P. 1–8.

Стаття надійшла до редакції 03.12.2025 р.

СТРАТЕГІЧНА ПРОГРАМА У СИСТЕМІ ВИТРАТНОГО КОНТРОЛІНГУ

УДК 658.5

Міхєєва В. С.

Здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня IV курсу
ННІ економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У тезах обґрунтовано теоретичний механізм інтеграції витратного контролінгу в стратегічну програму підприємства через фазове вбудовування інструментів контролінгу в її життєвий цикл.

Ключові слова: стратегічна програма, витратний контролінг, життєвий цикл програми, ресурсна ефективність.

Annotation. The thesis substantiates the theoretical mechanism for integrating cost controlling into a company's strategic program through the phased integration of controlling tools into its life cycle.

Keywords: strategic program, cost controlling, program life cycle, resource efficiency.

Актуальність проблеми. В умовах посилення глобальної конкуренції та нестабільного зовнішнього середовища забезпечення ресурсної ефективності є одним з ключових факторів стійкості підприємства. Традиційні методи управління витратами часто є наслідковими та не забезпечують їхньої системи оптимізації, оскільки відірвані від стратегічних цілей. Таким чином, виникає потреба в інтеграційних інструментах, здатних поєднати довгострокове стратегічне планування із суворим фінансовим контролем. Саме стратегічна програма може виступати таким інструментом, оскільки вона є комплексом взаємопов'язаних заходів, орієнтованих на досягнення цілей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання стратегічних програм та витратного контролінгу, як в окремих проявах, так і контексті їх інтеграції, розглядали у своїх працях такі науковці: Л. Бурдонос, В. Виноградня, П. Перцевий, В. Романяк, З. Григорова, А. Кваско та ін. [1–5]. Проте чинники інтеграції стратегічних програм і витратного контролінгу вивчені недостатньо та потребують подальшого дослідження.

Мета дослідження – сформулювати механізм інтегрування системи контролю витрат у стратегічну програму підприємства для забезпечення проактивної оптимізації витрат і підвищення ресурсної ефективності.

Викладення основного матеріалу. На основі узагальнення наукових робіт з цього напрямку [1–5], слід зазначити, що стратегічна програма – це комплекс взаємопов'язаних заходів, спрямованих на досягнення довгострокових, пріоритетних цілей підприємства. У контексті стратегічного планування стратегічна програма виконує функцію ресурсно-орієнтованого управління: вона не лише визначає довгострокові цілі, а й чітко пов'язує їх із необхідним обсягом ресурсів [1; 2]. Таким чином, стратегічна програма забезпечує стратегічні напрями конкретними фінансовими показниками, стаючи основою для проактивного контролю та оптимізації ресурсного забезпечення підприємства, що є її суттєвою відмінністю від традиційного плану.

Витратний контролінг – це комплексний підхід, основним завданням якого є відстеження та надання необхідної інформації для ефективного зниження витрат. Його сутність полягає в об'єднанні чотирьох ключових компонентів: планування, обліку, відстеження та аналізу витрат. Це перетворює управління витратами з пасивної функції на активний інструмент, що допомагає компанії досягати як поточних, так і довгострокових цілей [3]. Однак на практиці в багатьох компаніях підхід до витрат все ще залишається обмеженим: він часто фокусується лише на поточних операційних даних і слабо пов'язаний із загальною стратегією бізнесу [4].

На основі аналізу наукових праць пропонується таке уточнення змісту терміна «стратегічна програма оптимізації ресурсів»: це набір узгоджених заходів, вбудований у контроль витрат підприємства, який забезпечує завчасне планування, відстеження та аналіз ресурсів для досягнення стратегічних цілей через оптимізацію їх використання (зокрема, зниження питомих та/або загальних витрат).

Функціональна інтеграція стратегічної програми та витратного контролінгу є необхідною для проактивної оптимізації ресурсів. Ця інтеграція реалізується через вбудовування цілісного комплексу інструментів контролінгу – облікових, аналітичних та контрольних [3; 5] у фази життєвого циклу стратегічної програми. Таблиця 1 демонструє відповідність інструментарію витратного контролінгу завданням кожного з етапів програми. Етапи життєвого циклу програми були взяті відповідно до стандарту управління проектами РМІ РМВОК видання 6 [6, с. 13].

Таблиця 1

Відповідність інструментарію контролю витрат завданням стратегічної програми*

Фаза стратегічної програми	Головне завдання стратегічної програми	Завдання витратного контролінгу в інтеграції	Ключові інструменти витратного контролінгу
1	2	3	4
Ініціація	Визначення стратегічної потреби, обґрунтування доцільності та попередніх ресурсних меж	Встановлення попереднього цільового ліміту витрат	Ресурсний аналіз, функціонально-вартісний аналіз на етапі концепції
Планування	Формування бюджетів, графіків, ресурсних та організаційних нормативів	Проактивне визначення та фіксація жорстких цільових нормативів витрат	АВВ, цільове калькулювання, бюджетування з нуля
Виконання	Реалізація запланованих заходів	Забезпечення достовірного обліку фактичних витрат	Облік за цільовим калькулюванням та цільовими нормативами витрат. Аналіз витрат за центрами відповідальності. АВС

Закінчення табл. 1

1	2	3	4
Моніторинг і контроль	Вимірювання результатів, порівняння з планом, ідентифікація відхилень	Оперативний моніторинг, виявлення критичних відхилень та запуск коригуючих дій	Факторний аналіз відхилень, CVP-аналіз, управління відхиленнями
Закриття	Фінальна оцінка та документування результатів, трансфер знань	Порівняння загальних фактичних і цільових витрат, накопичення знань	Витратно-орієнтовані KPI. Аудит ефективності витрат. Функціонально-вартісний аналіз (фінальний)

Джерело: розроблено автором з використанням [3; 5; 6]

Потрібно розуміти, як етапи та їхні інструменти взаємопов'язані. Найвища ефективність системи забезпечується в умовах обміну даними та якісного зворотного зв'язку між етапами. Це дозволяє не лише фіксувати помилки, а й заздалегідь їх запобігати та постійно вдосконалювати управлінський процес.

Процес починається на етапі ініціації (фаза 1). Тут ресурсний аудит та функціонально-вартісний аналіз на рівні концепції визначають стратегічну доцільність програми та встановлюють попередній цільовий ліміт витрат. Цей ліміт є не просто прогнозом, а виступає стратегічним обмеженням, яке передається у фазу планування (фаза 2). У цій фазі, використовуючи інструменти цільового калькулювання та бюджетування з нуля, загальний ліміт деталізується до конкретних, обов'язкових для виконання цільових нормативів для кожного пакету робіт та центру відповідальності. Цільові нормативи, своєю чергою, стають ключовим еталоном для облікових систем у фазі виконання (фаза 3). Цей послідовний потік гарантує проактивність, оскільки витрати контролюються шляхом їхнього нормативного завдання до початку фактичних робіт і виконання поставлених цілей.

Критичну динамічну роль виконує фаза моніторингу і контролю (фаза 4), забезпечуючи швидкий зворотний зв'язок і перетворюючи контролінг на інструмент миттєвого управління. У цій фазі інструменти факторного аналізу відхилень порівнюють фактичні дані з фази 3, із цільовими нормативами з фази 2. При виявленні критичного відхилення за результатами моніторингу ініціюється команда на коригуючі дії, наприклад, перегляд технологічної послідовності, перерозподіл ресурсів тощо. Ці дії виконуються у фазі виконання (фаза 3). Таким чином, на даних етапах витратний контролінг виступає тригером для оперативних управлінських рішень, не допускаючи накопичення неефективності.

Завершальна фаза закриття (фаза 5) формує стратегічну петлю, яка забезпечує постійне поліпшення моделі. Використовуючи витратно-орієнтовані KPI та аудит ефективності, ця фаза не лише фіксує підсумковий фінансовий результат, але і дає змогу ідентифікувати причини успіхів або системних недоліків. Результати аудиту (які формуються у базу знань) формально інтегруються як обов'язкова вхідна інформація для фази ініціації (фаза 1) для наступної стратегічної програми або проекту, у межах тієї самої програми. Цей стратегічний зворотний зв'язок дозволяє коригувати саму методологію цільового калькулювання та реалістичність початкових ресурсних рамок для майбутніх ініціатив, закриваючи управлінську петлю та забезпечуючи ефект зростання ресурсної віддачі.

Функціонування запропонованого механізму працює на основі трьох взаємопов'язаних ефектів. По-перше, на етапі розробки та затвердження програми проактивне застосування цільового калькулювання та аналізу життєвого циклу витрат дозволяє заздалегідь сформулювати жорсткі нормативи ресурсоспоживання і запобігти виникненню необґрунтованих витрат ще до початку реалізації. По-друге, під час виконання програми інструменти оперативного контролінгу дають змогу виявляти та усувати джерела неефективності в реальному часі. По-третє, на етапі закриття об'єктивна оцінка досягнутого ефекту економії та накопичення досвіду створює базу знань для наступних стратегічних ініціатив.

Висновки. Таким чином, інтеграція стратегічної програми та витратного контролінгу функціонує як циклічна система управління витратами, що забезпечує вбудовування контролінгу у всі п'ять фаз програми згідно зі стандартами РМІ РМВОК, і яка перетворює стратегічну програму на фінансовий механізм, що самовдосконалюється за рахунок системної інтеграції та циклічної взаємодії інструментів витратного контролінгу.

Запропонована інтеграція стратегічної програми та витратного контролінгу дозволяє створити основу для проактивного управління ресурсами. Запропоновано механізм такої інтеграції, що полягає у фазовому

вбудовуванні інструментів контролінгу в життєвий цикл стратегічної програми. Основні перспективи подальших досліджень полягають у розробці детальних методологічних рекомендацій, тестуванні та перевірці запропонованого теоретичного механізму на практиці, а також у дослідженні його потенційного впливу на ефективність управління підприємством.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Ушкальов В. В.

Література: 1. Бурдонос Л., Виноградня В. Стратегічне управління витратами підприємств. *Modern Directions and Movements in Science: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference*. Luxembourg, 6–8 жовт. 2022 р. [Б. м.], 2022. С. 14–19. 2. Нікіфоренко В. Стратегічне планування обліково-аналітичного забезпечення в контексті підвищення вартості підприємства. *Scientific Achievements of Contemporary Society: Proceedings of II International Scientific and Practical Conference*. London, 12–14 верес. 2024 р. [Б. м.]. С. 361–365. 3. Остапенко Т. Класифікація інструментів (методів) контролінгу витрат. *Економіка: реалії часу*. 2013. С. 125–129. 4. Перцевий П., Романяк В. Вплив фінансового планування та управління витратами на фінансові результати підприємства. *Дослідження та інновації*. 2024. Т. 3. № 3. С. 111–118. 5. Григорова З., Кваско А. Сучасні методи управління витратами підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 2 (72). URL: <https://doi.org/10.32836/2521-666x/2021-72-3>. 6. Настанова до зводу знань з управління проектами. Настанова РМВОК / переклад від Project Management Institute Ukraine. Newtown Square, Pennsylvania: Project Management Institute, 2021. 370 с.

Стаття надійшла до редакції 04.12.2025 р.

ВЕДЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ІМІДЖЕМ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

УДК 373:005:004.738.5

Москаленко І. Г.

Здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня I курсу
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У тезах обґрунтовано необхідність розгляду соціальних мереж як стратегічного управлінського ресурсу для формування та підтримки іміджу закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО). Визначено ключові управлінські функції соціальних платформ, включаючи інформаційну прозорість, налагодження зв'язків із громадськістю (Public Relations) та антикризовий менеджмент. Окреслено управлінські підходи до розроблення цілісної комунікаційної стратегії, що забезпечує позитивне сприйняття ЗЗСО основними учасниками освітнього процесу та громадою.

Ключові слова: управління іміджем, соціальні мережі, заклад середньої освіти (ЗЗСО), цифрова комунікація, комунікаційна стратегія, антикризовий менеджмент, зв'язки з громадськістю (PR).

**Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця**

Журнал

**№ 4
(спецвипуск)
грудень 2025**

Відповідальний редактор:

О. С. Вяткіна

Редактор:

І. В. Костіна

Редагування бібліографічних списків:

Ю. А. Вороніна

Комп'ютерна верстка:

В. А. Стасишин

Підписано до друку 23.12.2025 р.

Формат 60×84/8

Ум. друк. арк. 50,7

Наклад 50 прим.

**Засновник – Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця.**

61165, Україна, м. Харків, просп. Науки, 9а.

Видавець – ФОП Стожук А. П.